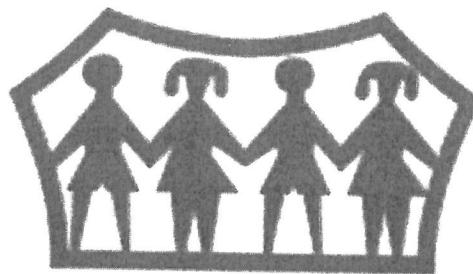


# **PLAN PRIMENE MERA ZA SPREČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI**



**PU „Radosno detinjstvo“  
Pavla Simića 9  
Novi Sad**

Broj: 2711/02

jul 2020. godine

Na osnovu Člana 3. Stav 1. Pravilnika o preventivnim mera za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zaraznih bolesti („Službeni glasnik RS“, br. 94/20), direktor PU „Radosno detinjstvo“ Pavla Simića 9, Novi Sad, donosi

## **PLAN PRIMENE MERA ZA SPREČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI**

### **Uvod Član 1.**

Ovim Planom primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti (u daljem tekstu: Plan) uređuju se preventivne mere radi sprečavanja pojave i širenja zarazne bolesti i otklanjanja rizika za bezbedan i zdrav rad zaposlenih u PU „Radosno detinjstvo“ Novi Sad, (u daljem tekstu: Poslodavac) kada nadležni organ proglaši epidemiju zarazne bolesti.

Planom se utvrđuju mere i aktivnosti kojima se povećava i unapređuje bezbednost i zdravlje zaposlenih radi sprečavanja pojave epidemije zarazne bolesti, kao i mere i aktivnosti koje se preduzimaju u slučaju pojave epidemije zarazne bolesti u cilju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih i zaštite prisutnih lica.

### **Član 2.**

Plan se odnosi na sva radna mesta u radnoj okolini u kojoj se obavlja rad, izuzev rada na terenu i rada od kuće. (*Prilog br. 1: Spisak radnih mesta u PU „Radosno detinjstvo“ Novi Sad*). Obzirom na prirodu posla koje obavljaju zaposleni koji vrše rad na terenu ovaj Plan se odnosi i na zaposlene u tim službama (Služba transporta, Tehnička Služba i Služba patronaže).

Radi adekvatnije primene Plana, radna mesta su u odnosu na stepen rizika (izloženost, mesto rada, prirodu posla), podeljena u sledeće grupe rizika:

- Grupa niskog rizika: zaposleni u administraciji;
- Grupa srednjeg rizika : Terenske službe, osoblje u objektima vrtića i zaposleni u službi ishrane;

Plan se odnosi i na sva lica koja se zateknu u radnoj okolini kod Poslodavca.

### **Član 3.**

Plan je sastavni deo akta o proceni rizika koji je donet saglasno zakonu i propisima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Plan će se usled nastalih promena koje utiču na bezbedan i zdrav rad tokom trajanja epidemije usaglašavati sa odlukama i preporukama nadležnih organa.

## Sadržina plana

### Član 4.

Planom se utvrđuju mere i aktivnosti kojima se povećava i unapređuje bezbednost i zdravlje zaposlenih radi sprečavanja pojave epidemije zarazne bolesti, kao i mere i aktivnosti koje se preduzimaju u slučaju pojave epidemije zarazne bolesti u cilju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih i zaštite prisutnih lica.

Plan sadrži:

- 1) preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti;
- 2) zaduženje za sprovođenje i kontrolu sprovođenja preventivnih mera i aktivnosti;
- 3) mere i aktivnosti za postupanje u slučaju pojave epidemije zarazne bolesti.

## Preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave epidemije zaraznih bolesti

### Član 5.

Poslodavac je dužan da na svakom radnom mestu u radnoj okolini obezbedi primenu preventivnih mera, a naročito sledećih:

- 1) pre početka rada obezbedi pisana uputstva i instrukcije o merama i postupcima za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti u radnim i pomoćnim prostorijama Poslodavca prema prirodi zarazne bolesti (u daljem tekstu: Uputstva i instrukcije);
- 2) Uputstva i instrukcije sačinjava prema odlukama i preporukama nadležnih organa;
- 3) uruči Uputstva i instrukcije iz tačke 1) zaposlenim u pisanim obliku ili putem poslovne mreže Poslodavca;
- 4) u skladu sa mogućnostima, ukoliko nije organizovan rad u smenama, izvrši preraspodelu radnog vremena uvođenjem druge ili treće smene sa manjim brojem zaposlenih;
- 5) sprovodi pojačanu higijenu i dezinfekciju radnih i pomoćnih prostorija, što uključuje redovnu dezinfekciju prostorija i često provetranje radnog prostora;
- 6) obezbedi zaposlenima dovoljne količine sapuna, ubrusa, tekuće vode i dezinfekcionih sredstava za pranje ruku;
- 7) obezbedi redovno čišćenje svih površina koje se često dodiruju na radnom mestu, posebno prostorija i opreme kao što su toaleti, kvake na vratima, fiksni telefoni, računarska oprema i druga oprema za rad;
- 8) uredi način vođenja evidencije o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija koju organizuje i sprovodi;
- 9) izvođačima radova, dobavljačima, distributerima, spoljnim saradnicima i gostima, pre početka rada ili ulaska u radne i pomoćne prostorije, obezbedi pisane instrukcije i uputstva o merama i postupcima za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti u radnim i pomoćnim prostorijama Poslodavca o čemu se vodi pisana evidencija;
- 10) organizuje i obezbedi redovno uklanjanje otpada i smeća (kante za smeće obložene plastičnom kesom) iz prostorija tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem.

## **Zaduženje za sprovođenje i kontrolu sprovođenja preventivnih mera i aktivnosti**

### **Član 6.**

Obaveze i odgovornosti u vezi sa praćenjem i kontrolom primene mera bezbednosti i zdravlja na radu su uredjene Članovima 12. do 24. Pravilnika o bezbednosti i zdravlju na radu PU „Radosno detinjstvo“ Novi Sad.

### **Član 7.**

Proveru efikasnosti primene mera bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu vrši lice za bezbednost i zdravlje na radu Poslodavca.

## **Poslovi lica za bezbednost i zdravlje na radu**

### **Član 8.**

Lice za bezbednost i zdravlje na radu u saradnji sa poslodavcem planira, sprovodi i podstiče primenu preventivnih mera, a naročito:

- 1) učestvuje u izradi Plana;
- 2) priprema Uputstva i instrukcije;
- 3) Uputstva i instrukcije sadrže i informaciju o simptomima zarazne bolesti prema prirodi zarazne bolesti i naziv i broj telefona nadležnih zdravstvenih ustanova;
- 4) proverava da li su zaposleni primili Uputstva i instrukcije i da li su ih u celosti razumeli i prihvatili za postupanje o čemu uređuje način i vođenje evidencije;
- 5) kontroliše primenu mera koje su utvrđene u Planu i Uputstvima i instrukcijama;
- 6) vrši kontrolu korišćenja sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- 7) sarađuje sa državnim organima i daje potrebna obaveštenja o primeni preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- 8) da odmah, kod pojave simptoma zarazne bolesti kod zaposlenog ili prisutnog lica, prijavi nadležnoj zdravstvenoj ustanovi opasnu pojavu koja može da dovede do širenja zarazne bolesti.

## **Obaveze zaposlenog**

### **Član 9.**

Zaposleni je obavezan da:

- 1) sprovodi sve preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu kako bi sačuvalo svoje zdravlje, kao i zdravlje drugih zaposlenih;
- 2) namenski koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje;
- 3) dodatno brine o svojoj higijeni tako što će redovno i pravilno prati ruke;
- 4) ličnu odeću drži odvojenu od sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i radnog odela;
- 5) obavezno obavesti poslodavca ukoliko posumnja na simptome zarazne bolesti kod sebe, kod drugih zaposlenih ili članova svoje porodice;
- 6) pre početka rada pregleda svoje radno mesto uključujući i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti poslodavcu ili drugo ovlašćeno lice;
- 7) pre napuštanja radnog mesta, da radno mesto i sredstva za rad ostavi u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene;

- 8) u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavesti poslodavca o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;
- 9) sarađuje sa poslodavcem i licem za bezbednost i zdravlje na radu, kako bi se sprovele dodatne neophodne mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Neposredni rukovodioci, rukovodioci službi kod poslodavca i rukovodioci objekata dužni su da odmah po saznanju i nastupanju slučaja iz stava 1. tačka 5) i 8) ovog člana elektronskim putem obaveste poslodavca i lice za bezbednost i zdravlje na radu kod poslodavca.

## **Mere i aktivnosti za postupanje u slučaju pojave epidemije zarazne bolesti**

### **Član 10.**

U slučaju pojave zarazne bolesti kod zaposlenog obezbediti primenu preventivnih mera, a naročito:

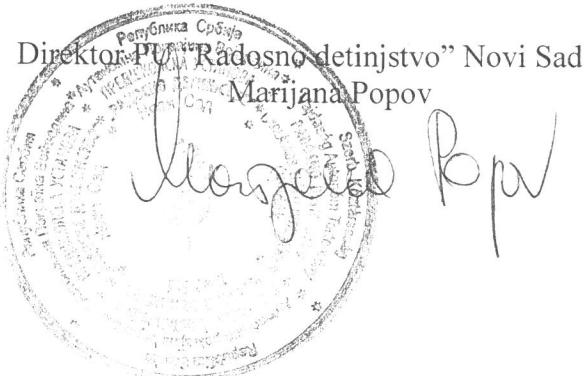
- 1) prostor u kome je boravio zaposleni koji je zaražen, fizički i hemijski dezinfikovati i provetriti;
- 2) sprovoditi propisane procedure ulaska i izlaska u prostorije u kom je boravio zaposleni koji je zaražen;
- 3) koristiti propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i druge mere zaštite tokom procesa rada;
- 4) kretanja zaposlenih kroz radne i pomoćne prostorije samo po precizno definisanim pravcima;
- 5) stroga kontrola kretanja zaposlenih iz organizacione jedinice u kojoj je radio zaposleni koji je zaražen;
- 6) kontakti zaposlenih iz organizacione jedinice u kojoj je boravio zaposleni koji je zaražen sa drugim zaposlenima svesti na nužne uz propisane mere zaštite;
- 7) primeniti i sve druge mere po preporuci epidemiologa u zavisnosti od prirode zarazne bolesti.

## **Prelazne i završne odredbe**

### **Član 11.**

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana donošenja i objave na oglasnoj tabli ili dostave putem poslovne mreže svim zaposlenima.

Ovaj Plan mera objavljen je na oglasnoj tabli Ustanove 30.07.2020. godine.



## Pisana uputstva i instrukcije o merama i postupcima za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti

(Član 5. stav 1. tačka 1.) Pravilnika o preventivnim mera za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zaraznih bolesti ("Službeni glasnik RS", br. 94/20))

### Zarazna bolest COVID-19 izazvana virusom SARS-CoV-2

#### 1. Simptomi

Simptomi zarazne bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 prema prirodi ove zarazne bolesti koje je objavilo Ministarstvo zdravlja Republike Srbije i Institut za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“ na svojim sajтовимa na dan 17.07.2020. godine u 08:00 časova su:

- povišenatelesna temperatura;
- kijavica;
- kašalj;
- bol u grlu;
- curenje iznosa;
- otežanodisanje;
- bolovi u grudima;
- bolovi u mišićima;
- umor i
- drugo.

#### NAPOMENE:

##### Preporuke za osetljive grupe zaposlenih:

Infekcija korona virusom u oko 80% slučajeva uzrokuje blagu bolest I većina obolelih se oporavlja dok 6% ima teški oblik bolesti sa komplikacijama. Najveći broj teških oblika bolesti registrovan je kod osoba starijih od 60 godina I osoba sa hroničnim bolestima (poput povišenog krvnog pritiska, srčanih bolesti, dijabetesa, poremećaja jetre I bolesti disajnih puteva). Starije osobe I osobe sa hroničnim bolestima treba da se pridržavaju istih opštih mera zaštite kao I opšta populacija I da koriste svoju uobičajenu terapiju prema savetu lekara.

##### Kako se virus prenosi? Koliko lako se on širi?

Iako virus potiče od životinja, on se sada širi sa osobe na osobu (prenos sa čoveka na čoveka). Trenutno dostupni epidemiološki podaci nisu dovoljni za utvrđivanje lakoće I uspešnosti širenja virusa među ljudima. Virus se uglavnom prenosi kapljičnim putem pri kijanju I kašljanju.

Preliminarna istraživanja ukazuju da je prosečan period inkubacije 5–6 dana, sa maksimalnim periodom do 14 dana. I ako su ljudi najzarazniji kada imaju simptome (nalik na simptome sezonskog gripa – povišena temperatura, kijanje, kašljanje), postoje naznake da neki ljudi mogu preneti virus iako nemaju simptome ili pre nego što se simptomi pojave, što nije neuobičajeno I kod drugih virusnih infekcija.

## **2. Instrukcije i uputstva o merama i postupcima za sprečavanje pojave epidemije - NIZAK I SREDNJI RIZIK-**

- Pre ulaska u poslovni prostor je obavezna dezinfekcija ruku (sredstvo za dezinfekciju na bazi 60-70% alkohola) i obuće (dezobarijera sa ispunom i dezinfekcionim sredstvom za čišćenje i dezobarijere).
- Izvršiti bezkontaktno merenje telesne temperature zaposlenih i lica koja ulaze u poslovni prostor.
- U radnim i pomoćnim prostorijama je obavezno korišćenje maske koja prekriva nos i usta.
- Često prati ruke sapunom i vodom (u trajanju najmanje 20 sekundi) ili koristiti sredstvo za dezinfekciju na bazi 60-70% alkohola (pre neposrednog kontakta sa hranom i dodirivanja usta, nosa i očiju i posle brisanja nosa, kašljanja, kijanja, upotrebe toaleta, rukovanja otpadom ili čišćenja prostorija, dodirivanja predmeta koji su bili u dodiru sa velikim brojem ljudi i sl.).
- Izbegavati bliski kontakt sa zaposlenima ili drugim licima koja imaju simptome infekcije organa za disanje (povišena telesna temperatura, kijavica, kašalj, bol u grlu, curenje iz nosa, otežano disanje, bolovi u mišićima, umor i drugo).
- Izbegavati pozdravljanje rukovanjem, srdačno pozdravljanje i ljubljenje.
- Zaposleni održavaju međusobno rastojanje od najmanje jedan i po metar, odnosno na svaka  $4\text{ m}^2$  može biti prisutan jedan zaposleni.
- Zabranjuju se proslave i slična druženja u radnim prostorijama.
- Izbegavati dodirivanje lica, usta, nosa i očiju neopranim rukama.
- Prilikom kašljanja ili kijanja, prekriti usta i nos nadlakticom ili papirnom maramicom. Maramicu odmah baciti u kantu za otpatke sa poklopcom i odmah oprati ruke.
- Često provetrvati radne i pomoćne prostorije.
- Vršiti čišćenje i dezinfekciju radnih površina, pre svega radnih stolova, tastatura, miševa telefona, pribora, itd.
- Izbegavati okupljanja, sastanke ili rad sa većim brojem lica u radnim prostorijama.
- Zaposleni čija je priroda posla takva da obavljaju rad na terenu moraju se pridržavati opštih pravilai mera zaštite i uputstva i instrukcija poslodavca kog kog se boravi.
- Ako zaposleni ima simptome zarazne bolesti preporuka je da ne dolazi na posao već da se odmah povuče u samoizolaciju i da o tome obavesti Poslodavca.

### **3. Druge mere po preporuci epidemiologa u zavisnosti od prirode zarazne bolesti COVID-19 izazvana virusom SARS-CoV-2**

Zaposleni koji ima simptome bolesti slične gripu ili zarazne bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 mora da prekrije usta i nos maskom i ne sme da dodiruje druge zaposlene, površine i predmete i da se udalji sa radnog mesta.

Poslodavac ili lice za bezbednost i zdravlje na radu ili sam zaposleni je dužan da odmah, od pojave simptoma bolesti kod zaposlenog ili prisutnog lica, prijavi nadležnoj zdravstvenoj ustanovi opasnu pojavu koja može da dovede do širenja virusa i da prouzrokuje kod ljudi ozbiljnu infekciju i bolest na telefon:

**Instituta za javno zdravlje Vojvodine: 064/8028-894, 064/8028-895, 064/802-88-96.**

Transport i prebacivanje zaposlenog koji ima simptome bolesti slične gripu ili zarazne bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 u nadležnu zdravstvenu ustanovu vrši se isključivo vozilima javnog zdravlja ili hitne pomoći, pozivanjem na broj telefona **194**.

Ako se potvrdi da zaposleni ima zaraznu bolest COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2, tada Poslodavac putem poslovne mreže obaveštava sve zaposlene u tom poslovnom delu o njihovoj mogućoj izloženosti virusom na radnom mestu, poštujući zaštitu podataka o ličnosti.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu sačinjava spisak svih zaposlenih koji su neposredno bili u kontaktu sa zaraženim.

Prilog br. 2.1. Uputstvo za primenu LZO



## LIČNA ZAŠTITNA OPREMA

### ZAŠTITA ZDRAVSTVENIH RADNIKA I SARADNIKA OD INFEKCIJE IZVAZVANE VIRUSOM SARS-CoV-2 (oboljenja COVID-19)

#### VAŽNE NAPOMENE!

- Samo postojanje lične zaštitne opreme nije dovoljno za sprečavanje infekcije zdravstvenih radnika i saradnika virusom SARS-CoV-2.
- Lična zaštitna oprema može biti izvor infekcije usled nepravilne upotrebe.
- Od ključnog značaja je PRAVILNA UPOTREBA LIČNE ZAŠTITNE OPREME (LZO), odnosno uvežbanost i kompetentnost pri njenom stavljanju i skidanju.

#### Lična zaštitna oprema za sva lica koja rade ili borave u prostorijama poslodavca

- održavati rastojanje od najmanje 1 metar
- hirurška maska ili vizir
- rukavice (po preporuci)

## STAVLJANJE LIČNE ZAŠTITNE OPREME

### 1. Higijena ruku:

- Postavljanje lične zaštitne opreme je potrebno obaviti nakon pranja ruku u trajanju od najmanje 20 sekundi ili dezinfekcija sredstvom na bazi alkohola 60-70%.

### 2. Korištenje zaštitne maske:

- Preko nosa, usta i brade;
- Fiksirati masku u korenu nosa;
- Vezati je na potiljku i vratu;
- Proveriti da li je maska dobro prijanja uz lice;
- Maska se menja kada se ovlaži.



### 3. Stavljanje zaštitnog vizira

- Staviti zaštitni vizir koji štiti od prskanja telesnih tečnosti/ respiratornog sekreta, sa slepoočnim delom ili trakom:

### 4. Navući rukavice

- Stavljaju se nesterilne ili sterilne rukavice u zavisnosti od očekivanih postupaka

## SKIDANJE LIČNE ZAŠTITNE OPREME

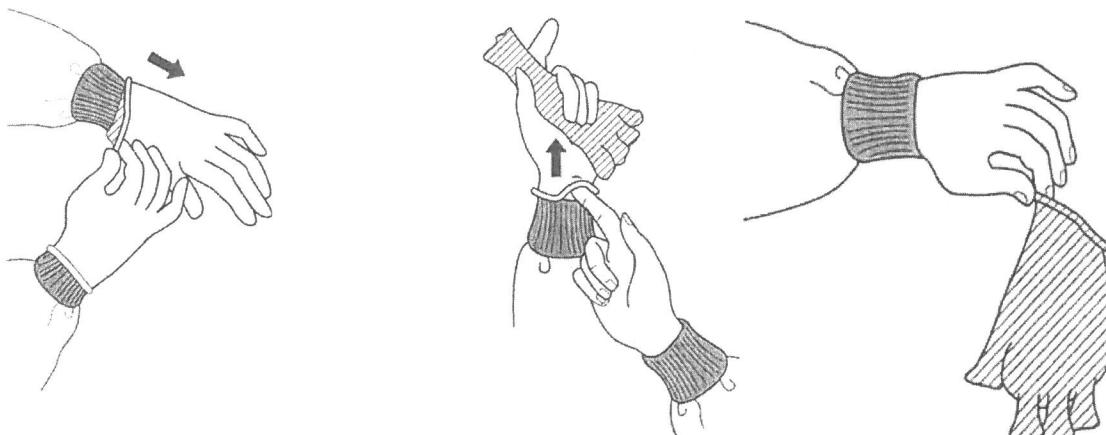
Obaviti u predprostoru sobe koji mora da bude opremljen kantom/kesom za otpad

1. Skinuti rukavice;
2. Obaviti higijenu ruku i staviti novi par rukavica
3. Skinuti vizir
4. Skinuti masku
5. Skinuti rukavice;
6. Obaviti higijenu ruku.

## 1. Skinuti rukavice

Pre započinjanja skidanja rukavica OBVEZNO ih dezinfikovati sredstvom na bazi alkohola postupcima kao kod higijene ruku (osoba koja pomaže pri skidanju LZO dozira sredstvo).

1. Uhvatiti spoljnu ivicu blizu ručnog zgloba;
2. Skinuti je sa ruke, okrećući unutrašnju stranu spolja;
3. Staviti je u suprotnu ruku na kojoj je još uvek rukavica
4. Uvući prst „oslobodene” ruke ispod druge rukavice u blizini ručnog zgloba;
5. Skinuti je, okrećući unutrašnju stranu spolja praveći „paket” od obe rukavice;
6. Odložiti „paket” pravilno.



## 2. Higijena ruku i stavljanje novog para rukavica

Posle skidanja rukavica obaviti higijenu ruku sredstvom na bazi alkohola i staviti novi par rukavica, kako bi se završio postupak skidanja LZO.

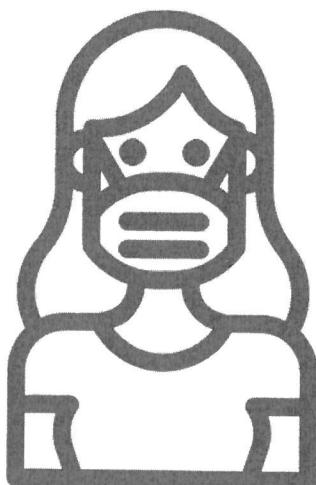
## 3. Dezinfekcija rukavica

- Pre započinjanja skidanja vizira i maske, obaviti dezinfekciju rukavica sredstvom na bazi alkohola.

## 4. Skidanje vizira

- Palcem i kažiprstom obuhvatiti slepoočni deo vizira ili traku i odložiti ih





ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ  
„Др Милан Јовановић Батут“

**POTREBNO JE DA SE MASKA PRAVILNO KORISTI, KAKO BI  
IMALA ZAŠTITNU ULOGU**

**UPOTREBA MASKE NE ISKLJUČUJE POTREBU ODRŽAVANJA  
FIZIČKE DISTANCE OD NAJMANJE JEDNOG, A POŽELJNO DVA  
METRA I POTREBU ODRŽAVANJA OPŠTE HIGIJENE.**

Pamučne maske za lice se kreiraju i šiju od pamučnih materijala gušćeg tkanja koji su dostupni na tržištu. Šiju se od dvoslojnih ili višeslojnih materijala i nose se pri svakodnevnim životnim aktivnostima. Maska ima zaštitnu ulogu ako se:

- koristiti za ličnu upotrebu I ne deli sa drugom osobom;
- pre i nakon stavljanja maske operu ruke sapunom I vodom u trajanju od najmanje 20 sekundi ili dezinfikuju sredstvom na bazi 60-70% alkohola;
- koristi tako da maska prekriva usta, nos I bradu I čvrsto prijanja uz lice;
- ne dodiruje spoljašnja površina maske koja je potencijalno kontaminirana virusima i maska ne spušta ispod brade prilikom govora, konzumacije napitaka i hrane;
- skida kada se ovlaži I ne koristi ponovo nakon skidanja, već se menja novom suvom maskom;
- maska nakon skidanja odlaže u posebno za nju namenjenu vrećicu I po dolasku kući opere;
- pere u mašini za pranje veša upotrebom standardnih deterdženata koristeći program pranja na temperaturi od najmanje 60°C ili ručno na višim temperaturama, a nakon toga ispegle standardnom peglom podešenom na temperaturu veću od 60°C.

Medicinske maske (hirurške maske) prvenstveno se koriste za zaštitu drugih osoba od izlaganja potencijalno zaraznim kapljicama osobe koja nosi masku. Namjenjene su za jednokratnu primenu i uglavnom u medicinskesvrhe.

**Tabela 1.** Vrstamaski, njihovasvojstvainamena

Vrsta maski	Pamučna maska za lice	Medicinska maska
Opis	Maska domaće i kućne izrade; pomoćna maska za lice	Hirurska maska
Namena	Lična zaštita stanovništva	Zaštita drugih
Medicinski proizvod, odnosno deo lične zaštitne opreme (LZO)	ne	da
Testiransasertifikatom/licencicom	ne	da, Evropski standard EN14683:2019-6 Sertifikat CE1
Zaštitna uloga	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Nošenjem se može usporiti prenos kapljica iz respiratornog trakta tokom govora, kašla, kijanja;</li> <li>• maska podiže svest o potrebi za fizičkim distanciranjem od najmanje 2 metra;</li> <li>• maska se menja kada se ovlaži.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zaštita drugih od kapljica iz respiratornog trakta koje oslobađa osoba koja nosi masku.</li> <li>• Maska se menja na 2 sata, a ukoliko se ovlaži i češće.</li> </ul>

## ČIŠĆENJE I DEZINFEKCIJA PROSTORA GDE NISU BORAVILE OSOBE OBOLELE OD COVID-19



ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ  
„Др Милан Јовановић Батут“

- Pre početka čišćenja staviti masku, rukavice i obući uniformu. Izbegavati dodirivanje lica I očiju tokom čišćenja.



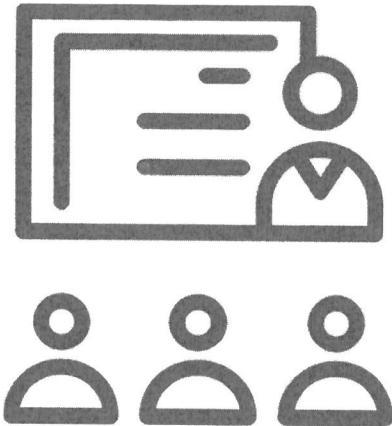
- Čišćenje prvo obaviti pranjem vodom I uz upotrebu standardnih deterdženata, a nakon toga obaviti dezinfekciju.
- Posebnu pažnju obratiti na čišćenje toaleta, uključujući WC školjku I sve površine u toaletu.
- Krpe koje se koriste za čišćenje, ukloniti I oprati u mašini za pranje veša, upotrebom standardnih deterdženata, koristeći program pranja na temperaturi od najmanje 60°C.
- Rukavice I masku koji su korišćeni tokom čišćenja odložiti u kesu koja se mora zavezati pre odlaganja u kontejner, a potom oprati ruke sapunom I vodom u trajanju od najmanje 20 sekundi ili upotrebom sredstava za dezinfikovanje ruku na bazi 60-70% alkohola.

- Odmah nakon čišćenja presvući odeću (uniformu) koja je korišćena tokom čišćenja I nakon toga je oprati upotrebom standardnih deterdženata, koristeći program pranja na temperaturi od najmanje 60°C.
- Nakon čišćenja, prostor provetrvati najmanje 30 minuta (otvoriti prozore I vrata I obezbediti kontinuirani protok vazduha).
- Prilikom korišćenja sredstava za čišćenje, važno je pridržavati se uputstva za upotrebu od strane proizvođača i izbegavati kontakt sredstava za čišćenje sa očima I kožom.
- Ne mešati različita sredstva za čišćenje, a za dezinfekciju kontaminiranih površina ili materijala izbegavati upotrebu raspršivača, proučiti kontaktno vreme I ostaviti da sredstvo deluje prema uputstvu proizvođača.

Prilog 2.4. Instrukcijeza boravak u zatvorenim prostorima



ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ СРБИЈЕ  
„Др Милан Јовановић Батут“



1. U zatvorenom prostoru u kome se nalazi više osoba, boraviti što je kraće moguće.
2. Broj osoba u zatvorenim prostorima treba ograničiti tako da je moguće obezbediti udaljenost od najmanje jednog, a poželjno dva metra od drugih osoba u svim pravcima, sa istaknutim jasnim obaveštenjem o održavanju fizičke distance.
3. Na ulasku u zatvoreni prostor postaviti dezobarijeru (otirač natopljen dezinfekcionim sredstvom na bazi hlora u skladu sa uputstvom proizvođača).
4. U zatvorenim prostorima mora biti dostupan dispenzer, poželjno beskontaktni, sa sredstvom za dezinfekciju ruku na bazi 60-70% alkohola i jasno istaknuto obaveštenje o obavezi dezinfekcije ruku.
5. Obavezno je nošenje maski u zatvorenom prostoru, i to na takav način da maska pokriva nos, usta i bradu.
6. Redovno provetrvati prostorije prirodnim putem (otvaranjem prozora), kada god je to moguće. Centralizovane ventilacione sisteme ili klimauređaje koristiti u takvom režimu rada da se vazduh izmenjuje samos vežim spoljnim vazduhom, bez recirkulacije vazduha. Zarad sistema za veštačku ventilaciju moraju se konsultovati kompanije/servisi za njihovu ugradnju i održavanje. Zamena filtera i/ili ugradnja posebnih filtera na uređajima veštačke ventilacije, određivanje učestalosti zamene filtera i sagledavanje potreba za ugradnju posebnih, obavlja se u konsultaciji i uz saglasnost kompanija koje su odgovorne za njihovu ugradnju i održavanje.
7. Ako se zatvoreni prostor koristi za održavanje sastanaka, posle sastanka obezbediti dovoljno dugu pauzu tokom koje se prostor može očistiti i dezinfikovati sredstvom na bazi hlora u skladu sa uputstvom proizvođača ili sredstvom na bazi 60-70% alkohola, a potom i provetriti najmanje pola sata nakon čišćenja. Površine koje se često dodiruju rukama prebrisati dezinfekcionim sredstvom na bazi 60-70% alkohola (radne stolove, tastature kompjutera, kompjuterski miš, telefon).
8. Vodu i sokove tokom sastanka služiti u originalnoj ambalaži. Izbegavati služenje hrane.

9. Pre napuštanja zatvorenog prostora treba dezinfikovati ruke, ukloniti i odložiti masku na obeleženim mestima za higijensko odlaganje upotrebljenih aski i ponovo dezinfikovati ruke. Otpad odlagati u kese u kanti sa pedalom za nožno otvaranje ili u kese u otvorenim kantama kako bi se izbeglo dodirivanje poklopca kante. Kese sa otpadom zavezati pre bacanja u kontejner idalje tretirati u skladu sa procedurom za upravljanje otpadom, uz propisane mere zaštite.

**Napomena: Instrukcije su podložne izmenama u zavisnosti od promene epidemiološke situacije.**